มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

คณะวิศวกรรมศาสตร์

การสอบกลางภาค ประจำภาคการศึกษาที่ 1 **ปีการศึกษา 2555**

วันที่ 28 กรกฎาคม 2555 **เวลา 9.00 – 12.00 น.**

วิชา 223-501 ADVANCED WASTEWATER TREATMENT AND ENGINEERING **ห้องสอบ R201**

คำชี้แจง

ข้อสอบทั้งหมดมี 7 ข้อ รวม 100 คะแนน ดังแสดงในตารางข้างล่าง

ข้อสอบมี 15 หน้า ไม่มีหน้าใดที่ไม่มีข้อความ ห้ามแกะหรือฉีกข้อสอบออกจากเล่ม

ห้ามนำเอกสารใดๆ เข้าห้องสอบ ทุจริตจะได้ E ทุกกรณี

ทุจริตในการสอบ โทษขั้นต่ำปรับตกในรายวิชานั้นและพักการเรียน 1 ภาคการศึกษา โทษสูงสุดให้ออก

ให้เขียนชื่อ-รหัส ที่หัวกระดาษทุกแผ่น

ห้ามหยิบหรือยืมสิ่งของใดๆ ของผู้อื่นในห้องสอบ

ถ้าพิจารณาเห็นว่าค่าคงที่ต่างๆ หรือข้อสมมุติฐานที่โจทย์กำหนดให้ไม่เพียงต่อการคิดคำนวณ ให้สมมุติขึ้นมาเองตามความเหมาะสม

ตารางแสดงคะแนนสอบกลางภาค

ข้อ	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้
1	25	
2	15	
3	12	
4	15	
5	10	
6	10	
7	13	
รวม	100	

จรงค์พันธ์ มุสิกะวงศ์

กรกฎาคม 2555

<u>ข้อที่ 1</u> จงตอบคำถามต่อไปนี้ (25 คะแนน)

1.1 การบำบัดน้ำเสียขั้นสูงต่างจากการบำบัดน้ำเสียโดยทั่วไปอย่างไร จงอธิบายโดยสังเขป **(5 คะแนน)**

1.2 จากข้อมูลที่กำหนดให้กรณีที่ออกแบบให้ระบบบำบัดน้ำเสียมีประสิทธิภาพร้อยละ 85 ถังปฏิกิริยาแบบ CSTR หรือ Plug Flow แบบใดมีปริมาตรมากกว่ากัน จงแสดงการคำนวณ **(5 คะแนน)**

กำหนดให้

$\frac{C}{C_0} = \frac{1}{1+k\theta}$, $\frac{C}{C_0} = e^{-k\theta}$, first order reaction rate = 3 day^{-1}, อัตราการไหล 3000 m^3/day

1.3 จงจับคู่มลพิษที่เหลืออยู่ในน้ำทิ้งที่ผ่านการบำบัดแล้วกับ Unit operation process ที่สามารถใช้กำจัดมลพิษดังกล่าวได้โดยพิจารณาจากความเหมาะสม ความเป็นพิษและความเป็นไปได้ทางเศรษฐศาสตร์ **(5 คะแนน)**

..... A Suspended and Colloids solids	1. Air striping
.....B Total organic carbon	2. Activated carbon adsorption
.....C Heavy metal	3. Ion exchange
.....D Bacteria	4. Surface filtration
.....E Volatile organic compound (VOC)	5. Electrolysis

1.4 โรงงานแห่งหนึ่งต้องออกแบบระบบบำบัดขั้นต้นเพื่อกำจัดตะกอนออกจากน้ำเสีย โดยผู้จัดการโรงงานเลือกที่จะใช้ระบบ primary sedimentation หรือ dissolved air flotation (DAF)

<u>กำหนดให้</u>

- Wastewater flow rate มีค่าเท่ากับ 1,000 m^3/day
- Chemical oxygen demand มีค่าเท่ากับ 1,500 mg/L
- Total suspended solids มีค่าเท่ากับ 500 g/m^3
- Optimum A/S ratio มีค่าเท่ากับ 0.01 mL/mg
- Temperature 30 ^{o}C, S_a มีค่าเท่ากับ 15.7 mL/L
- Recycle pressure มีค่าเท่ากับ 250 kPa
- Fraction of saturation มีค่าเท่ากับ 0.5
- ค่า loading มีค่าเท่ากับ 5 kg/m^2-h
- ค่า safety factor สำหรับพื้นที่มีค่าเท่ากับ 2
- ค่า surface loading rate มีค่าอยู่ระหว่าง 20 – 150 L/m^2-min
- ระบบ Dissolved air flotation เป็นระบบที่มีการ recycle
- $\frac{A}{S}=\frac{1.3Sa(fp-1)R}{TSS(Q)}$
- $p=\frac{p+101.35}{101.35}$, p=pressure, atm
- ระบบทำงานวันละ 24 ชั่วโมง
- ค่าความเร็วของอนุภาคภาคตะกอนในถังเท่ากับ 1.25 m/h หรือ m^3/m^2-h

จงใช้ข้อมูลที่กำหนดให้เพื่อหาค่าดังต่อไปนี้ (10 คะแนน)

1) ค่าความดันที่ใช้ (atm) ของถัง DAF
2) อัตราการไหลรวมที่เข้าถัง DAF (Q + R) (m^3/h)
3) Surface area ของถัง DAF (m^2)
4) ให้ตรวจสอบว่า surface loading rate L/m^2-min อยู่ในช่วงที่กำหนดหรือไม่ ในกรณีที่ไม่เหมาะสมให้หาขนาดที่เหมาะสม
5) พื้นที่ของถัง primary sedimentation
6) ให้แสดงข้อดี-ข้อเสียในการเลือกใช้ระบบ DAF หรือ primary sedimentation

ข้อที่ 2 โรงงานในข้อที่ 1.4 ต้องการใช้ระบบบำบัดน้ำเสียแบบ Upflow Anaerobic Sludge Blanket (UASB) เพื่อบำบัดน้ำที่ผ่านจากการบำบัดขั้นต้นในข้อที่ 1.4 และมีน้ำเสียเพิ่มเติมเข้าระบบ UASB ดังลักษณะที่กำหนดให้ ให้นักศึกษาใช้ข้อมูลที่กำหนดให้ตอบคำถามต่อไปนี้ **(15 คะแนน)**

2.1 จงหาCOD_{mix} และ ปริมาตรถังบำบัดน้ำเสีย (V_n และ V_L)

2.2 จงหาพื้นที่ของถังบำบัดน้ำเสีย เส้นผ่านศูนย์กลางและความสูง (A, H_L และ H_T)

2.3 จงตรวจสอบว่าค่า alkalinity ของน้ำเสียว่าเพียงพอต่อความสมดุลของระบบหรือไม่ถ้าไม่เพียงพอต้องเติมสารเพิ่ม alkalinityลงไปเท่าไรในหน่วยกิโลกรัมต่อวัน

2.4 กรณีที่ค่า COD ตามมาตรฐานน้ำทิ้งสำหรับโรงงานที่ตั้งอยู่ในเขตการนิคมอุตสาหกรรมต้องมีค่าไม่เกิน 300 mg/L น้ำที่ผ่านการบำบัดจากระบบ UASB มีค่าผ่านมาตรฐานหรือไม่ และให้แสดงความคิดเห็นว่าตัวแปรใดที่ต้องทำการตรวจสอบก่อนจะแทนค่าในสูตรที่กำหนดให้

กำหนดให้

Wastewater from primary treatment

- Wastewater flow rate, m^3/day 1,000
- Soluble COD, mg/L 800
- Alkalinity, g/m^3as $CaCO_3$ 300

Wastewater from washing

- Wastewater flow rate, m^3/day 500
- Soluble COD, g/m^3 6,000
- Alkalinity, g/m^3as $CaCO_3$ 300

Wastewater from de-chlorination

- Wastewater flow rate, m^3/day 500
- Soluble COD, g/m^3 300
- Alkalinity, g/m^3as $CaCO_3$ 300

Process

- Organic loading rate, kg COD/m^3-day 8
- Upflow velocity, m/h 0.8
- Reactor volume effectiveness factor (E), percent 85
- Height for gas collection, m 2
- ความสูงของถังต้องมีค่าน้อยกว่า, เมตร 10 เมตร
- ค่าความเป็นด่างที่ระบบต้องการ, g/m^3 3,000
- เวลาเก็บกักตะกอน θc, วัน 52
- $V_n = \frac{QS_0}{L_{org}}$, $V_L = \frac{V_n}{E}$, $A = \frac{Q}{velocity}$, $H_L = \frac{V_L}{A}$, $H_T = H_L + H_G$
- K_s = 500 mg/L, k = 3.125 g COD/g VSS.d, Y = 0.08 g VSS/ g COD, k_d = 0.04 g VSS/g VSS.d
- $s = \frac{K_s[1+(k_d)\theta_c]}{\theta_c(Yk - k_d) - 1}$
- $COD_{mix} = \frac{Q_{primary\ treatment} COD_{primary\ treatment} + Q_{washing} COD_{washing} + Q_{dechlorination} COD_{de\text{-}chlorination}}{Q_{primary\ treatment} + Q_{washing} + Q_{de\text{-}chlorination}}$

ข้อที่ 3 จากข้อที่ 2 พบว่าทางโรงงานต้องการทางเลือกในการบำบัดน้ำเสียโดยใช้ระบบบำบัดแบบใช้อากาศประเภท Sequencing Batch Reactor (SBR) ให้นักศึกษาใช้ข้อมูลที่กำหนดให้ตอบคำถามต่อไปนี้ **(12 คะแนน)**

3.1 จงหาจำนวนรอบการดำเนินการต่อถัง และ จำนวนรอบการดำเนินการทั้งหมด **(3 คะแนน)**

3.2 จงหาค่า fill volume ต่อ รอบ **(2 คะแนน)**

3.3 จงหาปริมาตรถัง SBR **(2 คะแนน)**

3.4 Hydraulic retention time และ BOD volumetric loading เป็นไปตามเกณฑ์การออกแบบหรือไม่ ถ้าไม่เป็นไปตามเกณฑ์ให้แสดงข้อเสนอแนะ **(3 คะแนน)**

3.5 จากการออกแบบจงแสดงข้อคิดเห็นว่าควรคำนึงถึงปัจจัยใดเพิ่มเติม **(2 คะแนน)**

กำหนดให้

- Wastewater flow rate, m^3/day	2,000
- Biodegradable BOD, g/m^3	1,450
- ถัง SBR, ถัง	2
- t_A, ชั่วโมง	2
- t_S, ชั่วโมง	0.5
- t_D, ชั่วโมง	0.5
- t_I, ชั่วโมง	0
- V_F/V_T	0.3
- Rang of hydraulic retention time (HRT), h	15-40
- Range of BOD volumetric loading, kg BOD/m^3-day	0.1-0.3
- $t_F = t_A + t_S + t_D$	
- $t_C = t_A + t_S + t_D + t_F$	

<u>ข้อที่ 4</u> (15 คะแนน)

4.1 กำหนดให้สารที่เข้าระบบบำบัดน้ำเสียในข้อ 4 มีสูตรเคมี $C_{12}H_{22}O_{11}$ **(10 คะแนน)**

1) จงหาปริมาณออกซิเจนที่ต้องการทางทฤษฎี (theoretical oxygen demand) ในการย่อยสลาย $C_{12}H_{22}O_{11}$ 1 kg (ให้ตอบในหน่วยกิโลกรัม) และต้องการอากาศเท่าไร (ให้ตอบในหน่วยกิโลกรัม) เมื่อกำหนดให้อากาศมีออกซิเจนเป็นส่วนประกอบ 19 เปอร์เซ็นต์
2) การย่อยสลายสารอินทรีย์ทั้งหมดในข้อที่ 2 ต้องการปริมาณออกซิเจนทางทฤษฎีเท่าไร

4.2 ปัจจัยใดมีความสำคัญในการออกแบบระบบบำบัดน้ำเสียเพื่อกำจัดคาร์บอนอย่างเดียว และ เพื่อกำจัดคาร์บอนและไนโตรเจนโดยระบบใช้อากาศ และจงอธิบายว่าสำคัญอย่างไร **(5 คะแนน)**

ข้อที่ 5 น้ำเสียจากโรงงานแห่งหนึ่งมีลักษณะดังต่อไปนี้

- Wastewater flow rate, m^3/day 2,000
- Total suspended solids (TSS), g/m^3 500
- Wastewater alkalinity, g/m^3 as $CaCO_3$ 50
- Alum Al_2SO_4 $18H_2O$ added for removing TSS only, kg/1000 m^3 10
- Phosphorus in wastewater, g P/m^3 15
- Raw sludge properties: Specific gravity 1.03
  Moisture content, percent 94
- Chemical sludge properties: Specific gravity 1.05
  Moisture content, percent 92.5

กำหนด

- 70 เปอร์เซ็นต์ของ Total suspended solids (TSS) ตกตะกอนได้ใน primary sedimentation tank โดยไม่ต้องใช้ alum
- 90 เปอร์เซ็นต์ของ Total suspended solids (TSS) ตกตะกอนได้ใน primary sedimentation tank โดยใช้ alum
- สมการการเติม alum เพื่อการ precipitation

  $3Ca(HCO_3)_2 + Al_2(SO_4)_3 18H_2O$ <--------> $2Al(OH)_3 + 3CaSO_4 + 6\ CO_2 + 18H_2O$

  (3 x 100 as $CaCO_3$) (666.5) (2 x 78) 3x136 6x44 18x18
- สมการการเติม alum กับ Lime

  $Al_2(SO_4)_3 18H_2O + 3Ca(OH)_2$ <--------> $2Al(OH)_3 + 3CaSO_4 + 18H_2O$

  (666.5) (3 x56 as CaO) (2 x 78) 3x136 18x18
- จากการทดลองพบว่าการกำจัด Phosphorus (P) 1 kg ต้องการ 18 kg ของ $Al_2(SO_4)_3 18H_2O$
- $\rho_{น้ำ}$ = 1000 kg/m^3

จงตอบคำถามต่อไปนี้ (10 คะแนน)

5.1 จงหามวลของ TSS (kg/day) ที่ถูกกำจัดโดยไม่เติม alum และเติม alum **(2 คะแนน)**

5.2 จงตรวจสอบว่า alkalinity ในน้ำเสียมีเพียงพอต่อการกำจัด TSS โดยการเติม alum หรือไม่ ถ้าไม่เพียงพอต้องเติม $Ca(OH)_2$ ลงไปเท่าไร (kg/day) **(2 คะแนน)**

5.3 จงหาค่า $Al(OH)_3$ ที่เกิดขึ้น (kg/day) **(2คะแนน)**

5.4 จงหาปริมาตรของตะกอน TSS ที่เกิดขึ้นจากการตกตะกอนโดย1) ไม่เติม alum 2) เติม alum เพื่อกำจัด TSS **(2 คะแนน)**

5.5 จงหาปริมาณ alum ที่ต้องเติมเพิ่ม (kg/day) เพื่อใช้กำจัด phosphorus และปริมาตรของตะกอนที่เกิดขึ้นจากการตกตะกอนโดยการเติม alum เพื่อกำจัด TSS และ phosphorus **(2 คะแนน)**

ข้อที่ 6 โรงงานต้องการใช้ระบบบำบัดแบบบ่อเติมอากาศ (aerated lagoon) เพื่อบำบัดน้ำออกจากระบบ UASB ในข้อที่ 2 ให้ได้ค่าน้ำทิ้งผ่านมาตรฐานน้ำทิ้งโดยทั่วไป ให้นักศึกษาใช้ที่กำหนดให้ตอบคำถามต่อไปนี้ **(10 คะแนน)**

6.1 จงหาค่าเวลาในการเก็บกักตะกอน (solid retention time, SRT or θc)

6.2 จงหาปริมาตรของบ่อเติมอากาศ

6.3 จงหาปริมาณความต้องการออกซิเจนทางทฤษฎีต่อวัน และให้ประมาณความต้องการออกซิเจนที่ต้องใช้จริง

6.4 จงหาว่าค่า BOD ในน้ำทิ้งผ่านมาตรฐานหรือไม่

กำหนดให้

- Wastewater flow rate, m^3/day 2,000
- Soluble COD, g/m^3 155
- BOD/COD 0.6
- The plant permits standard BOD_5, mg/L 8
- Depth of Lagoon, m 3
- θ, day 4
- Water temperature in summer°C 35
- Water temperature in rainy season°C 25
- Y = 0.65 mg_{MLVSS}/mg_{BOD5}, Ks = 100 mg/L (g/m^3), k = 6.0 g/g, K_d = 0.07 day^{-1} for 25 °C
- First order observed soluble BOD removal–rate constant k_{20} = 2.5 d^{-1} at 20 °C
- $S = \frac{S_0}{[1+(k)\theta]}$
- $k_2 = k_1 1.06^{(T2-T1)}$
- Oxygen demand = 1.5 Q (S_0-S)
- SOTR = 2AOTR

ข้อที่ 7 ชุมชนแห่งหนึ่งมีประชากร 10,000 คน ประชากร 1 คนใช้น้ำประปาเท่ากับ 200 L/day โดยน้ำทิ้งจากบ้านเรือนได้ถูกรวบรวมเข้าระบบบำบัดน้ำเสีย นักศึกษาถูกมอบหมายงานให้ออกแบบระบบบำบัดน้ำเสียแบบ Tricking Filter จงใช้ข้อมูลที่กำหนดให้ออกแบบหาเส้นผ่านศูนย์กลางของถัง Tricking Filter ที่จัดวางได้พอดีในพื้นที่ที่กำหนด
(13 คะแนน)

<u>กำหนดให้</u>

- ปริมาณน้ำเสียที่เข้าระบบ, m^3/day — 0.8 (น้ำประปาที่ใช้ไป)
- ค่า BOD, mg/L น้ำเสีย — 500
- ค่า BOD น้ำที่ผ่านการบำบัดแล้ว, mg/L — 20
- ถังตกตะกอนขั้นต้นกำจัด BOD ได้ร้อยละ — 10
- Filter depth (D), m — 4-6
- Recycle ratio, m^3/d (R/Q) — 1
- ค่า K — 2.35
- n — 0.5
- พื้นที่ที่ใช้ในการวางถัง, เมตร x เมตร — 12 x 12
- $\frac{S_t}{S_0} = e^{-KDIQ_L^n}$